

Ono što se Bosni i Hercegovini mora poručiti jeste da se odluke donose u Berlinu. Glavni grad Evropske unije je Berlin, bez obzira na to što će vam ljudi ovdje reći da je to Brisel. Budućnost Bosne i Hercegovine u velikom će dijelu odrediti Njemačka i njen stav

u Evropskoj uniji. Onda je razumljivo zašto predstavnici pojedinih zemalja ne dolaze u Brisel s namjerom da zajedno traže rješenja za zajedničke probleme. Ljudi se sve češće pitaju šta dobijaju od Evropske unije i to najbolje odražava svu složenost trenutne situacije. Drago mi je da Bosna i Hercegovina želi ući u Evropsku uniju, ali mi se čini da dolazite u pogrešno vrijeme.

Šta će se onda dalje dešavati u kontekstu odnosa Evropske unije prema BiH?

Trenutno se ne dešava ništa, a ni u skorijoj budućnosti neće se ništa spektakularno promijeniti. Moguće je da će nova Evropska komisija donekle promijeniti smjer, ali poruka koja se šalje Bosni i Hercegovini je jasna: morate se nastaviti pretvarati da je sve uredu. Ono što se Bosni i Hercegovini mora poručiti jeste da se odluke donose u Berlinu. Glavni grad Evropske unije je Berlin, bez obzira na to što će vam ljudi ovdje reći da je to Brisel. Budućnost Bosne i Hercegovine u velikom će dijelu odrediti Njemačka i njen stav.

U kojem smjeru Bosna i Hercegovina treba da ide? Koliko ljudi u Evropi razumije unutrašnje probleme s kojima se suočavamo?

Idealno bi bilo da na unutrašnjem planu izgradite nešto što ima Švicarska. To znači da lideri u Bosni i Hercegovini ne smiju kreirati svoju politiku s ciljem podjele zemlje. Trebalo bi kod svih bosanskohercegovačkih naroda i njenih građana izgraditi osjećaj pripadnosti Bosni i Hercegovini kao državi. Mnogi evropski lideri ne razumiju problem Bosne i Hercegovine, a o običnim građanima i njihovom razumijevanju vaših problema suviše je i govoriti.

Šta će njemačka "mašina" koja vuče Evropsku uniju uraditi da riješi nagomilane probleme?

Vidite, ne možete unutar Evropske unije imati dva "kluba" istovremeno, i tu se slažem s Cameronom. Svako ko je punopravan član Evropske unije treba da bude potpuno ravnopravan, da ima jednako pravo glasa. Osnivači Evropske unije, posebno Njemačka, ne bi trebali imati nikakve privilegije. Zašto bi Poljska, Hrvatska, Rumunija, Bugarska i neke druge zemlje u nekoj podjeli na dva kluba pripadale slabijem klubu? Zbog toga imamo ove probleme. Nažalost, ne vidim nijednu viziju jedinstvene i složne Evrope.

Ljudi se sve češće pitaju šta dobijaju od Evropske unije i to najbolje odražava svu složenost situacije. Drago mi je da Bosna i Hercegovina želi ući u Evropsku uniju, ali mi se čini da dolazite u pogrešno vrijeme

kad govore šta su uradili u prošlosti, ali ne i u onome što namjeravaju uraditi u budućnosti. Evropska unija ne može Bosni i Hercegovini reći šta da radi kad ni sama Evropska unija ne zna kako da riješi vlastite probleme. Barroso je obećao da će ponuditi jednu viziju za Evropu, i da će pojasniti svoje viđenje institucionalnih promjena te da će utkati put za reformiranje Evropske unije. Barroso je to rekao u namjeri da kreira debate, što se nije desilo. Jednom kad počne i ta debata, to će biti borba među 28 različitih vizija bez ičijeg pristajanja na kompromis.

Šta je s riječju "lobiranje"? U BiH ona ima negativne konotacije? Koja zemlja troši najviše novca za lobiranje u Evropskoj uniji?

Kada sam bio u Bosni i Hercegovini nisam koristio taj termin. Koristio sam riječi "javno zagovaranje", što predstavlja eufemizam za zastupanje interesa. Imate dvije vrste interesa: javne i privatne. Općenito izbjegavam riječ "lobiranje", upravo zbog negativnog značenja koje joj se pridaje u mnogim zemljama. Ideja lobiranja nije vršiti na nekoga pritisak, već raditi nešto suprotno: pojašnjavati, donositi informacije o onome za koga lobirate. Mislim da najviše novca za lobiranje troši Njemačka, a potom Francuska.

Možemo li imati Ujedinjene zemlje Evrope? Je li već sad izvjesno da je tako nešto nedostižno?

Glede toga, Evropska unija nije uradila gotovo ništa. Sad imate situaciju u kojoj je najveći problem usvojiti budžet Evropske unije, a jedna takva zajednica mora biti puno više od toga. Ljudi sve više shvataju da nikada nećemo imati Ujedinjene zemlje Evrope, jer sad imamo 28 zemalja, s različitim jezicima, različitim interesima... Dok sam bio u Poljskoj, napisao sam knjigu o novim zemljama članicama i na kraju te knjige sam predvidio da će pojedine članice biti sebične, sebi orijentirane, i to se i desilo. **NV**

Ljudi u Evropskoj uniji pojasnit će vam gdje smo bili i gdje smo trenutno, ali niko ne govori gdje idemo. A gdje idemo? Prošle sam sedmice čitao istraživanje o 28 različitih vizija Evropske unije i to su potpuno različite i u mnogim slučajevima suprotne vizije. Umjesto da Evropska unija postane centar svih zbivanja, ona sve više liči na mjesto na kojem se sukobljavaju različiti ili suprotni interesi. Postoji opasna tendencija da ako nešto ne funkcioniše u zemlji članici, automatski se okrivljuje Evropska unija.

Evropska unija čini se kao dobar izgovor za neuspjeh u vlastitoj zemlji?

Da, snage koje su protiv Evropske unije sve češće žale za jakom nacionalnom državom. Naprimjer, u Francuskoj će reći da je njihov osnovni problem to što su

Šta kaže Merkel? Kako vidite njezin stav o ovom problemu?

Merkel je veoma pametna. Ona šuti, zna šta želi, ali se ne izjašnjava. Želi budžetsku disciplinu i ona će nastaviti insistirati na tome. Njemačka misli u legalističkom smislu, radi po slovu zakona, i sve što radi mora biti u skladu s onim što je potpisano i dogovoreno. Ne mislim da će reizbor Merkelove na mjesto kancelara bilo šta promijeniti. Njemačka, prvenstveno zbog svoje historije, zvanično ne želi priznati da dominira Evropskom unijom. Za Njemačku, prelazak s marke na euro nije bio toliki problem. Ali za druge zemlje ovo je bio težak udarac. Bit će zanimljivo posmatrati situaciju kad Grčka preuzme predsjedavanje Evropskom unijom.

Urušava li se ugled Evropske unije? Postoji li jasna vizija napretka?

Nedavno sam slušao jedan govor Josea Manuela Barrosa. Ponovo je zvučao vrlo razočaravajuće. Evropski lideri su jasni

BELLONA
Trendy Home Furniture

www.bellona.ba
Tel: +387 33 77 99 50